

תכנית סיוע לניצולי שואה מקבלי קצבה חודשית מגרמניה בעקבות סיכום עם
ממשלת גרמניה – תיקון החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מספר 4668 של הממשלה מיום 15.08.2019 שאישרה סיכום עקרונות שנחתם עם ממשלת גרמניה ביום 20 ביוני 2019, המסדיר תכנית סיוע, במימון משרד האוצר הגרמני, לניצולי שואה תושבי ישראל המקבלים קצבה חודשית מממשלת גרמניה לפי חוק הפיצויים הפדראלי הגרמני (להלן – הזכאים), בעקבות סיכום משלים שנחתם עם ממשלת גרמניה ביום 14 ביולי 2021 (להלן – הסיכום המשלים) למתן תוספת סיוע לזכאים, על רקע התמודדות עם נגיף הקורונה, בהתאמה מתוקנת בזאת החלטה 4668 הנ"ל ויחולו ההוראות הבאות:

1. לאשר את הסיכום המשלים ולפעול על פיו, כך שהרשות לזכויות ניצולי השואה במשרד לשוויון חברתי (להלן – הרשות) תקבל את כספי תוספת הסיוע ממשרד האוצר הגרמני ותעביר אותם לזכאים, כדלקמן:

א. הגדלת הסיוע החודשי הניתן לכל אחד מהזכאים ב-100 אירו.

ב. סך שנתי של 500,000 אירו שיחולק על ידי הרשות לזכאים הסובלים ממחלות הדמנציה, האלצהיימר או מחלה דומה אחרת של הידרדרות קוגניטיבית חמורה.

2. כלל התנאים הנוספים המפורטים בהחלטה מס' 4668 הנ"ל, לרבות מנגנון העברת הכספים לרשות ולניצולים, התניית תשלום סכום הסיוע בקבלת התשלום בפועל מממשלת גרמניה, ומימון העלויות התפעוליות מתקציב הרשות, יחולו בהתאמה על תוספת הסיוע לפי הסיכום המשלים; למעט לעניין המרת סכומי הסיוע מאירו לש"ח שתבוצע לפי שער החליפין היציג הידוע נכון לעד חמישה ימים לפני העברת התשלום לניצולים או ארבעה ימי עסקים לפני העברת התשלום לניצולים, המוקדם מביניהם.

3. לשם הבהרה, לא ינקטו פעולות מול ממשלת גרמניה בנושא סיוע לניצולי שואה, ללא אישורה של הוועדה האמורה בסעיף 2 להחלטת ממשלה מס' 4252 מיום 12.2.2012.

דברי הסבר

רקע כללי

במהלך השנים האחרונות, ובהמשך להחלטת ממשלה מספר 4252 מיום 12.02.2012, התקיים משא ומתן מתמשך בין נציגי המדינות ישראל וגרמניה, שהוביל לחתימה ביום 20.6.19 על סיכום עקרונות בין הרשות לזכויות ניצולי השואה (להלן – הרשות) ובין משרד האוצר הגרמני (להלן – הסיכום המקורי), שהסדירה תכנית סיוע (להלן – תכנית סיוע) לפיה ניתן סיוע נוסף לניצולי שואה אשר מקבלים רנטה חודשית ממשלת גרמניה לפי חוק ה-BEG (להלן – הזכאים). הסיכום המקורי אושר בהחלטת ממשלה מס' 4668 מיום 15.8.2019.

בהתאם לסיכום המקורי, שולם לזכאים, החל מחודש יולי 2019, סכום חודשי שנע בין 100 ל-400 אירו לחודש, כאשר הסכום נקבע באופן דיפרנציאלי ביחס לסכום הרנטה אותה מקבל כל ניצול. כן נקבע בסיכום המקורי כי הצדדים ישקיעו את מירב המאמצים בפתרון מחלוקות ושאלות שיתעוררו בכל הנוגע ליישום או תפעול תכנית הסיוע.

כיום, בחלוף כשנתיים מאז שנחתם הסיכום המקורי, נמצא כי קיימים צרכים נוספים של הניצולים, ובפרט של ניצולים הסובלים ממחלות הדמנציה והאלצהיימר, על רקע ההתמודדות עם נגיף הקורונה, כאשר בין היתר בשל הבידוד החברתי, הניצולים חוו קושי נפשי מוגבר ונזקקו לסיוע נוסף.

על רקע זה הובילה הרשות תהליך שהגיע לכדי סיום ביום 14 ביולי 2021 בחתימת סיכום משלים בין הרשות לבין משרד האוצר הגרמני שעניינו הגדלת הסיוע לזכאים כמפורט בהצעה להחלטה.

מוצע לאשר את הסיכום המשלים ולפעול על פיו, כך שהרשות תקבל את כספי תוספת הסיוע ממשרד האוצר הגרמני ותעביר אותם לניצולי שואה מקבלי ה-BEG, על פי המתווה שסוכם בין הצדדים.

בנוסף, מוצע לקבוע שינוי במנגנון המרת כספי הסיוע מאירו לש"ח שנקבע החלטת ממשלה 4668 הנ"ל ולקבוע כי ההמרה תבוצע בטווח של חמישה ימים או ארבעה ימי עסקים לפני העברת התשלום לניצולים.

בהחלטת ממשלה מס' 4252 מיום 12.2.2012 הוקמה ועדה בין משרדית שתדון בריכוז הפעולות מול ממשלת גרמניה בנושא סיוע לניצולי שואה. בהצעת ההחלטה מבוקש להבהיר כי לא ינקטו פעולות מול ממשלת גרמניה בנושא סיוע לניצולי שואה, ללא אישורה של הוועדה האמורה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

העברת כספי הסיוע ייטיבו עם כ-3,700 ניצולי שואה מקבלי קצבה חודשית ממשלת גרמניה לפי חוק ה-BEG. סכום הסיוע שצפוי להיות מוקצה על ידי ממשלת גרמניה מוערך בכ-20 מיליון שקלים חדשים לשנת הביצוע הראשונה.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – מסכים.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 4252 מיום 12 בפברואר 2012.

החלטת ממשלה מספר 4668 מיום 15 באוגוסט 2019.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת היועץ המשפטי של המשרד לשוויון חברתי.

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי;

תחום פעולה עיקרי: 02 חברה וכלכלה;

מוגש על ידי השרה לשוויון חברתי

ט"ו בחשון התשפ"ב
21 באוקטובר 2021

המשרד לשוויון חברתי
הלשכה המשפטית

ירושלים, ט"ו חשון, תשפ"ב
21 אוקטובר, 2021

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

תכנית סיוע לניצולי שואה מקבלי קצבה חודשית מגרמניה בעקבות סיכום עם ממשלת גרמניה – תיקון החלטת ממשלה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

בהחלטת ממשלה מס' 4252 מיום 12.2.2012 נקבע בין היתר כי תוקם ועדה בין משרדית שתדון בריכוז הפעולות מול ממשלת גרמניה בנושא סיוע לניצולי השואה.

בהמשך לכך התקיים משא ומתן מתמשך בין נציגי המדינות ישראל וגרמניה, שהוביל לחתימה ביום 20.6.19 על סיכום עקרונות בין הרשות לזכויות ניצולי השואה (אז - במשרד האוצר, כיום במשרד לשוויון חברתי) (להלן – הרשות) ובין משרד האוצר הגרמני (להלן – הסיכום המקורי), שהסדירה תכנית סיוע (להלן – תכנית סיוע) לפיה ניתן סיוע נוסף לניצולי שואה אשר מקבלים רנטה חודשית מממשלת גרמניה לפי חוק ה-BEG (להלן – הזכאים). הסיכום המקורי אושר בהחלטת ממשלה מס' 4668 מיום 15.8.2019.

כמפורט בדברי ההסבר, בהתאם לסיכום המקורי, שולם לזכאים, החל מחודש יולי 2019, סכום חודשי שנע בין 100 ל-400 אירו לחודש, כאשר הסכום נקבע באופן דיפרנציאלי ביחס לסכום הרנטה אותה מקבל כל ניצול. כיום, בחלוף כשנתיים מאז שנחתם הסיכום המקורי, נמצא כי קיימים צרכים נוספים של הניצולים, ובפרט של ניצולים הסובלים ממחלות הדמנציה והאלצהיימר, על רקע ההתמודדות עם נגיף הקורונה, כאשר בין היתר בשל הבידוד החברתי, הניצולים חוו קושי נפשי מוגבר ונזקקו לסיוע נוסף.

עוד מפורט בדברי ההסבר כי על רקע זה הובילה הרשות תהליך שהגיע לכדי סיום בחתימת סיכום משלים בין הרשות לבין משרד האוצר הגרמני שעניינו הגדלת הסיוע לזכאים (להלן – הסיכום המשלים). בהתאם לסיכום המשלים הרשות תקבל את כספי תוספת הסיוע ממשרד האוצר הגרמני ותעביר אותם לזכאים, כדלקמן: הגדלת הסיוע החודשי הניתן לכל אחד מהזכאים ב-100 אירו; סך שנתי של 500,000 אירו שיחולק על ידי הרשות לזכאים הסובלים ממחלות הדמנציה, האלצהיימר או מחלה דומה אחרת של הידרדרות קוגניטיבית חמורה.

קבלת כספים כאמור לעיל בידי הרשות מצריכה אישור ממשלה, ועל כן מובאת הצעת ההחלטה כדי לאשר את הסיכום המשלים ולפעול על פיו, כך שהרשות תקבל את כספי תוספת הסיוע ממשרד האוצר הגרמני ותעביר אותם לזכאים, על פי המתווה שסוכם בין הצדדים. בהצעה להחלטה מובהר כי כלל התנאים הנוספים המפורטים בהחלטה מס' 4668 הנ"ל יחולו בהתאמה על תוספת הסיוע לפי הסיכום המשלים, למעט תיקון במנגנון המרת כספי הסיוע מאירו לש"ח.

המשרד לשוויון חברתי
הלשכה המשפטית

כן מבוקש להבהיר כי לא ינקטו פעולות מול ממשלת גרמניה בנושא סיוע לניצולי שואה, ללא אישורה של הוועדה האמורה בהחלטה 4252 הנ"ל.

לנוכח זאת שהכספים מתקבלים מגרמניה, לנוכח ייעודם של הכספים ובהתחשב שמדובר בתיקון להסכם המקורי איני רואה מניעה משפטית.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בשים לב לאמור לעיל, ההצעה להחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שההצעה נוגעת להם:

הלשכה המשפטית של משרד האוצר אישרה כי אין מניעה משפטית.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אני מאשר כי אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

סורל הרלב, עו"ד
היועץ המשפטי

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 4668 של הממשלה מיום 15.08.2019 .

תכנית סיוע לניצולי שואה מקבלי קצבה חודשית מגרמניה בעקבות סיכום עם
ממשלת גרמניה

4668.

מ ח ל י ט י ס , בהמשך לסיכום עקרונות שנחתם עם ממשלת גרמניה ביום 20
ביוני 2019 (להלן – הסיכום), המסדיר תכנית סיוע (להלן – תכנית הסיוע),
במימון משרד האוצר הגרמני, לניצולי שואה תושבי ישראל המקבלים קצבה
חודשית מממשלת גרמניה לפי חוק הפיצויים הפדראלי הגרמני (להלן – חוק
ה-BEG):

1. לאשר את הסיכום ולפעול על פיו, כך שהרשות לזכויות ניצולי השואה
במשרד האוצר (להלן – הרשות) תקבל את כספי תכנית הסיוע ממשרד
האוצר הגרמני ותעבירם לניצולי שואה תושבי ישראל המקבלים רנטה
חודשית מממשלת גרמניה לפי חוק ה-BEG, בהתאם למפתח הבא שנקבע
בסיכום:

סכום הרנטה הניתנת לניצולסכום הסיוע שינתן על פי ממשלת גרמניה נכון ליום הסיכום 1.7.2019	
עד 600 אירו	400 אירו
601 עד 700 אירו	300 אירו
701 עד 800 אירו	250 אירו
801 עד 900 אירו	200 אירו
901 עד 1000 אירו	150 אירו
1001 אירו ויותר	100 אירו

2. כספי תכנית הסיוע יועברו מממשלת גרמניה לרשות באמצעות ועידת התביעות החומריות של יהודים נגד גרמניה (להלן – ועידת התביעות). המרת סכומי הסיוע מאירו לש"ח תבוצע לפי שער החליפין היציג הידוע נכון לעד שלושה ימים לפני העברת התשלום לניצולים או שני ימי עסקים לפני העברת התשלום לניצולים, המוקדם מביניהם.

3. סכום הסיוע יועבר לניצולים בצורה הבא :

א. סכומי הסיוע ישולמו כנגד הגשת בקשה לרשות בצירוף אישור אודות גובה הרנטה החודשית המשולמת מממשלת גרמניה לפי חוק ה-BEG נכון ליום 1 ביולי 2019.

ב. על אף האמור בסעיף קטן א', ניצולים המוכרים במאגרי הרשות כתושבי ישראל המקבלים רנטה חודשית מגרמניה לפי חוק ה-BEG זכאים לקבל את סכום המינימום בסך 100 אירו גם בלא צורך בהגשת בקשה כאמור, החל ב-1 ביולי 2019.

ג. תחילת הזכאות לגבי בקשות שיוגשו עד ליום 31 בדצמבר 2020 תהיה מיום 1 ביולי 2019.

4. תשלום סכום הסיוע מותנה בקבלת התשלום בפועל מממשלת גרמניה באמצעות ועידת התביעות בעבור אותו החודש.

5. עלויות תפעוליות ליישום ההחלטה, לרבות עלויות הפקת תלושים, ריבית שלילית ועלויות המרת מט"ח ימומנו מתקציב הפעולות של הרשות.

ההחלטה התקבלה בהתאם לסעיף 19(א) בתקנון לעבודת הממשלה.